

Четврта бригада Копнене војске

БЕЗБЕДНОСТ БРОЈА 4

– Протеклих годину дана смо марљиво и пожртвовано радили и остварили запажене резултате. То потврђује да Србија и Војска Србије у нама има поуздану, јаку, високо обучену и оспособљену јединицу, спремну да у сваком тренутку испуни све поверене задатке у све три мисије – у заштити државе и свог народа, доприносу миру у свету и помоћи становништву кад год и где год затреба – истакао је бригадни генерал Новица Петровић, командант 4. бригаде, КоВ јединице коју смо посетили уочи њеног дана.

Пише Мира ШВЕДИЋ

Фото: Андрија ГАВРИЛОВИЋ
и архива 4. бригаде КоВ

Припаднике 4. бригаде КоВ посетили смо након обуставе повишених мера борбене готовости, када се рад јединице вратио на уобичајени колосек, а уочи Дана бригаде, 31. јануара, и њихове славе Светог Атанасија Великог. Улазећи у командну зграду Касарне „1.300 каплара”, сусрели смо се са историјом бригаде „исписаном” бројним фотографијама битних људи и догађаја. Четврта бригада формирана је 30. јуна 2007. од припадника 78. моторизоване бригаде и делова 549. моторизоване и 52. мешовите артиљеријске бригаде. У њеном саставу су Команда, која је у Врању, и 11 јединица ранга батаљона/дивизиона, стационираних у Врању и Бујановцу, пешадијских, оклопних, механизованих, артиљеријских и артиљеријско-ракетних јединица за ПВД, логистичких, инжињеријских и јединица везе.

Као и свака друга бригада Војске Србије, и Четврта је ангажована у све три мисије Војске, али је њена посебност, као најјужније јединице, да обезбеђује административну линију према Аутономној Покрајини Косову и Метохији и контролише Копнену зону безбедности у сектору „Југ”.

О томе како су и шта радили у протеклој години, сазнали смо од челних људи јединице – команданта бригаде бригадног генерала Новице Петровића, заменика команданта пуковника Синише Николића и њихових сарадника.

НЕПРЕКИДНА БУДНОСТ

– За 4. бригаду Копнене војске битан је њен положај и место где се налази – на југу централне Србије, где је тежишни задатак који изводи обезбеђење административне линије према АП КиМ и контрола КЗБ, јер је ту ангажован већи део јединица из њеног састава. То на самом почетку доноси специфичну улогу бригади и значај и тежину рада у овој јединици. За сада је стање мирно и није било потребе за додатним ангажовањем снага које непосредно обезбеђују административну линију, али ми увежбавамо те снаге да одреагују сходно евентуалним провокацијама или нападима – истиче генерал Петровић.

За јединицу која се налази на „осетљивом терену” веома је важно да њени припадници буду добро обучени и да има велику ватрену моћ. О ватреним могућностима јединице говори њена структура.

НАЈБОЉА БАЗА У КОВ

За најбољу базу у саставу Копнене војске за прошлу годину изабрана је база „Добросин“, која је у саставу 4. бригаде. Она покрива специфичан и најотворенији правац који води из централног дела Србије ка АП КИМ и у неким ранијим временима било је неколико напада на њу.

У свом саставу имају тенковски батаљон, артиљеријски и артиљеријско-ракетни дивизион, што даје велику ватрену моћ при извршењу борбених задатака.

Имају и искусан кадар. Пуковник Синоша Николић каже да део старешина у бригади, како командног и руководећег кадра, тако и подофицира и професионалних војника, има одређено ратно искуство, тако да су искуство и младост добра комбинација и умногоме олакшавају извођење одређених задатка, поготово оних везаних за обезбеђење административне линије, који су специфични и другачији од осталих задатака који се изводе на другим локацијама у мирнодопским условима.

Искуства се стичу и на разним курсевима и усавршавањима у иностранству.

– Имамо доста старешина који су били на таквим облицима усавршавања. Традиционално смо учествовали на Тенковском биатлону, где је највећи део тенкиста био из састава 4. бригаде. Поред тога 2021. године наша пешадијска чета учествовала је на вежби у Савезној Републици Немачкој, такође са армијама из више земаља, где су могли да размене искуства. Четврта бригада је и носилац међународне вежбе „Платинасти вук“ и ту долазе представници страних оружаних снага и сарадњом са њима такође унапређујемо наша знања у реализацији одређених активности – наглашава пуковник Николић.

Он истиче искуства која њихови припадници стичу у мировним мисијама Уједињених нација. Пешадијска чета чији је носилац 4. бригада упућена је 27. децембра у зону извођења операција у Републику Либан, у мисију UNIFIL. Из бригаде је ангажовано 125 лица, плус пет лица из других састава војске. Три припадника бригаде учествовала су у мисијама УН – по један на Кипру у мисији UNFICYP, MINUSCA и у EUTM у

Централноафричкој Републици. Како су ротације у мисији UNIFIL на сваких шест месеци, свака четврта ротација у тој земљи је из 4. бригаде.

ПОДИЗАЊЕ ОПЕРАТИВНИХ СПОСОБНОСТИ

– Иако је приоритетни задатак бригаде да обезбеђујемо административну линију у дужини од 117 километара, ми изводимо различите садржаје обучавања ради извршења додељене мисије бригаде – истиче потпуковник Горан Дејановић, помоћник команданта за операције 4. бригаде.

Током прошле године изведено је 15 вежби команди и јединица, девет вежби нивоа чета – батерија и једна вежба тактичке групе. Учествовали су и на здруженој вежби „Маневри 2022“. Тада су припадници бригаде били размештени на три локације – на полигону „Боровац“, на бази „Југ“, у гарнизонима Лесковац и Сурдулица и у Врању. Потпуковник Дејановић посебно наглашава учешће резервног састава на тој вежби.

– Истакао бих одзив резервног састава на здруженој вежби „Маневри 2022“, који је био велики. Била је то најзначајнија вежба прошле године, а искуства која смо тад стекли веома су значајна.

Прошле године бригада је извела више гађања из личног и колективног наоружања и постигла одличне и врлодобре резултате – имали су укупно 457 гађања. Потпуковник Дејановић као занимљива истиче гађања из противоклопног ракетног система „корнет“, из лаког преносног ракетног система „стрела 2М“, тенкова М-84 и из хаубица 122 mm С1 „гвоздика“.

Јединица је током протекле године опремљена и новим наоружањем и војном опремом. То су најпре средства за извиђање за потребе извиђачке чете: комплет мултисензорски-извиђачки 1, комплет мултисензорски-извиђачки 2 на борбеном оклопном возилу БОВ 1, самоходни, комплет заштит-

Бригадни генерал Новица Петровић, командант бригаде:

– Високо вредновање наших остварених резултата у прошлој години обавеза је више у испуњавању задатака у овој години. Сигуран сам да ћемо својим посвећеним и професионалним радом извршити све задатке и унапредити оперативне способности 4. бригаде.

не балистичке опреме КЗБО Т18. У бригаду су стигли и модернизовани ЛРСВД М17 „огањ”, нови „лазари 3”, противоклопни ракетни систем „корнет” и даљински пилотирани ваздухоплови – дрoнови. У наредној години у плану је да се бригада опреми возилима за потребе извиђачке јединице и модернизованом самоходном хаубицом 122 mm 2С1 „гвоздика”.

Команда 4. бригаде Копнене војске прати и проучава искуства из борбених дејстава у савременим операцијама и примењује их у обуци јединица. Посебно се обраћа пажња на обуку јединица у извођењу борбених дејстава у насељеном месту, при употреби даљински пилотираних ваздухоплова – дрoнова за извиђање и руковање ватреном подршком, као и примену мера противваздухопловне заштите.

Помоћник команданта за операције наглашава обуку извиђача, која је специфична и одвија се у зимским и летњим условима. Обука у летњим условима подразумева обуку у пливању, савлађивању водених препрека, исхрану у природи и обуку у борењу или гађању ножем. Обука у зимским условима спроводи се на 51. скијашком полигону на Кopaонику, а на полигону Буношевац и у рејону полигона Боровац обучавају се у изради бивака и склоништа у снегу и извиђању у зимским условима.

ИСКУСТВА СА НОВИМ СРЕДСТВИМА НВО

Први „лазари 3” стигли су у бригаду 2018, а током прошле године њима је опремљена цела пешадијска чета. Од капетана прве класе Бојана Бојковића, командира 1. пешадијске чете у 41. пешадијском батаљону из Бујановца, сазнајемо да су од 2018. до 2022. с њима учествовали на свим вежбама и приказима.

Пуковник Синиша Николић

Потпуковник Горан Дејановић

Потпуковник Горан Николић

НЕБЕСКИ АНЂЕЛИ

Јединица има фудбалски клуб „Небески анђели”, формиран у знак сећања на 11 погинулих припадника 78. моторизоване бригаде. Једанаест играча на терену симболизује погинуле припаднике јединице.

Презадовољни смо „лазарима”, јер су захваљујући њима знатно повећане оперативне способности јединице. Добили смо на брзини и мобилности, а повећана је и балистичка заштита јер са предње стране „лазар” има заштиту од калибра 12,7 mm, а са бочних страна штити од калибра 7,62 mm. Повећана је и противминска заштита. Проходан је и брз. Максимална брзина му је 110 km/h и има погон на свих осам точкова. Такође, повећана је ватрена моћ јединице, јер су „лазари” опремљени даљинском управљивом борбеном станицом (ДУБС) 12,7 mm. Самим тим повећано је и самопоуздање и задовољство припадника јединице, јер имамо поуздано возило које доприноси да будемо способнији за извршење свих задатака – истиче капетан Бојковић и додаје да је у плану модернизација „лазара” са топом 30 mm, који ће имати много већу ватрену моћ.

Сви возачи из 1. пешадијске чете били су на обуци у Никинцима, тако да су обучени за управљање оклопним борбеним возилом точкаш „лазар 3”. Такође, реализују се и обука и оспособљавање осталих припадника јединице због заменивости, како би увек били оперативно способни да изврше задатке.

Та пешадијска чета задужила је и нову балистичку опрему Т19, нове прслуке Т19 са новим шлемовима. Такође, јединица се опрема модуларним пушкама М19 са два калибра. Вод за подршку у склопу 1. пешадијске чете опремиће се и новим борбеним возилима за транспорт М-20 МРАП, које развија Војнотехнички институт. Опитовање је вршено прошле године и очекује се да буде замена за камионе ТАМ 110 и ТАМ 150.

У 41. пешадијски батаљон стигли су и нови противоклопни ракетни системи

„корнет”. Капетан Горан Стојановић, заменик командира противоклопно-ракетне чете у том батаљону, каже да су током прошле године реализовали обуку на том систему. „Корнет” је у јединицу стигао почетком 2022, а пре тога део људства послат је на обуку у Руску Федерацију, где су, према њиховим речима, имали интензивну и квалитетну обуку, извршили сва потребна гађања и након тога се крајем 2021. вратили у јединицу.

Предвидели смо формирање вода „корнета” и у складу с тим реализовали смо обуку додатног броја војника, како бисмо попунили тај вод. Након тога извршена су потребна гађања на полигону „Пасуљанске ливаде”. Тим системом унапређене су оперативна способност јединице и њена ватрена моћ. Највише се то односи на пробојност која је од 1.100 до 1.300 mm, а брзина ракете је 300 mm/s и могућност уништења циља је до осам километара. Циљ се ласерује и готово да је немогуће да се промаши, осим ако не дође до отказивања ракете – каже капетан Стојановић и додаје да се сада и остали припадници његове јединице обучавају у вођењу ракете на тренажеру у бази „Југ”.

Како би примењивали искуства из савремених борбених дејстава у свету у којим беспилотне летелице или дрoнови преузимају примат, извиђачка чета 40. командног батаљона опремана је годинама уназад беспилотним ваздухопловима. Водник прве класе Славиша Микић, оператер у одељењу беспилотних ваздухоплова извиђачке чете тог батаљона, истиче да је у децембру настављено са опремањем средствима новије генерације, побољшаних перформанси.

Обука јединице врши се континуирано. Људство из састава чете свакодневно се упознаје и обучава за употребу и коришћење даљинских управљивих беспилотних ваздухоплова. Почетна искуства су веома добра, јер су изузетне могућности за тактички ниво који је нама и потребан. Те летелице имају долет преко 4 km, могу да остану у ваздуху непрекидно 30 минута, малих су димензија па се подижу из руке, односно са земље. Лаке су и не заузимају много простора за преношење, њима се лако управља и дају реалну слику са бојишта командиру, што му омогућава

Капетан прве класе
Бојан Бојковић

Капетан
Горан Стојановић

Водник прве класе
Славиша Микић

доношење одлуке. Могу да служе и за навођење и коректуру ватре артиљеријских јединица – објашњава водник прве класе Микић, који истиче да беспилотни ваздухоплови могу да се користе и за осматрање административне линије, а употребљавају се и у задацима треће мисије Војске у помоћи становништву приликом елементарних непогода.

ШИРОКО ПОЉЕ ЛОГИСТИКЕ

Бригада живи на два колосека – у касарнама и на базама и поседнутим објектима, што је прави изазов за логистику. Потпуковник Горан Николић, помоћник команданта за подршку у бригади, каже да је у 2022. и почетком ове године логистичка подршка функционисала беспрекорно по свим функцијама логистике и да је посебан изазов била здружена вежба „Маневри 2022”, која се одвијала на више локација.

Трудили смо се да обезбедимо снабдевање погонским и убојним средствима, храном, водом, опремом свих припадника бригаде и на редовним дужностима, и на вежбама. Посебно водимо рачуна о техници која због велике зоне бригаде мора да буде исправна. Њено одржавање функцио-нише с ослонцем на сопствене капацитете у радионицама лаког ремонта у Враћу и на бази „Југ”, где постоје сви услови за технички преглед, испитивање кочионог система, до лаког ремонта возила – каже потпуковник Николић.

Он истиче да је прошле године пређено 1.514.684 km и реализовано 17.443 мото-часова. Доста километара пређе се у свакодневном снабдевању база и поседнутих објеката храном и водом, али и за превоз пацијената до виших војноздравствених установа – Војне болнице Ниш и ВМА Београд.

Попуна логистичких јединица је на одличном нивоу, што је потребно да бисмо могли несметано да функционишемо – објашњава потпуковник Николић и додаје да бригада улаже напоре да неке своје логистичке капацитете осавремени, догради, како би квалитет услуга био бољи.

У логистику спадају и послови заштите животне средине и здравља на раду. Прошле године су у обе касарне урадили громобранску инсталацију и систем хватача громава.

Изазов за логистику бригаде јесу и зимске непогоде, јер мора да се непрекидно одржава проходност пута до база, чворишта везе и осталих објеката у надлежности бригаде. Потпуковник Николић, иначе инжињерац, каже да у одржавању путева зими најпре функционише њихов систем. За сваку локацију ангажована је одређена екипа која чисти снег и ангажују се припадници и машине из 410. инжињеријског батаљона. Такође, постоји и екипа на бази „Југ“, која притиче у помоћ ако затреба. На базама су већ од новембра у приправности машине за чишћење снега, тако да је пуно посла за свеprisутну логистику.

ПОМОЋ И ДЕЦЕНИЈСКА САРАДЊА

Познато је да југ Србије воли војску, а за 4. бригаду везани су посебно у Врању, граду војничке традиције. Припадници те јединице годинама успешно сарађују и са локалним самоуправама осталих општина Пчињског округа, а и изван њега. Као пример те сарадње мајор Мирослав Стојановић, начелник групе за цивилно-војну сарадњу, помиње поправку пута коју инжињерци 4. бригада Копнене војске реализују на релацији од села Дубница до Цркве Пресвете Богородице. То село је у близини Врања и тај пројекат реализује се у сарадњи са локалном самоуправом. У плану је да током ове године наставе поправку тог пута до Манастира Светог Илије. Поред овога, у току прошле године поправљен је и пут у Копненој зони безбедности, између села Горњи Вртогош и Брезнички Мухацири, која се налазе у непосредној близини административне линије са АП КиМ.

Као још један пример сарадње са локалном самоуправом, наводи се и пружање помоћи инжињераца мештанима села Корбевац у близини Врањске Бање, где је својевремено набујала Корбевачка река сру-

СЛАВА БРИГАДЕ

Припадници 4. бригаде први пут су прославили бригадну славу у својој касарни 31. јануара 2014, када је освећен богослужбени простор. Од 2014. до 2020. године учествовали су у уређењу тог простора, а учествују и данас. Помоћник војног свештеника заставник Ненад Зечевић каже да је тај богослужбени простор фрескописан, махом од добровољних прилога припадника бригаде, од 2016. до 2019, када је било освећење фрескописа. Бригада, иначе, има два богослужбена простора – поред овог у Врању посвећеног Светом Атанасију Великом, други је у Бујановцу, у 41. пешадијском батаљону, посвећен краљу Стефану Дечанском. У бригади се реализују богослужења једном месечно.

шила мост, а војска подигла нови и још га одржава. Мајор Стојановић помиње и реализацију пројекта „Војни лекар на селу“. Током протекле године лекарске екипе 4. бригаде су у сарадњи са општинским организацијама Црвеног крста реализовале тај пројекат у четири села на територији општина Трговиште, Бујановац и Прешево.

Припадници бригаде су претходних година подржали и учествовали у реализацији више културних и спортских манифестација у зони одговорности бригаде. Током акције Отворени дан, капију Касарне „Први пешадијски пук књаза Милоша Великог“ до сада је прошло више од 60.000 грађана Врања и околине. У реализацији те акције учествује и културно-уметничко друштво „Севдах“, које приказује традиционалне игре из Врања. Изузетно је посећена и спомен-соба 4. бригаде. Значајна је и сарадња са образовним установама, у којима се реализује и промоција војног позива.

– Војска је ослоњена на цивилни сектор и међусобно морамо да сарађујемо да бисмо могли да функционишемо на најбољи начин – истиче заменик команданта пуковник Синиша Николић и додаје да је такав однос према цивилном становништву посебно значајан у околини база, у зони Прешева и Бујановца, где живи претежно албанско становништво. – У претходним годинама припадници бригаде својим понашањем према локалном становништву трудили су се да створе што боље односе, јер нам је важна безбедност наших припадника и у КЗБ и приликом одласка до тамо, где нам је људство размештено. До сада није било никаквих провокација, нити смо приметили било какав негативан однос локалног становништва према припадницима Војске који обезбеђују КЗБ. Наша бригада је овде на југу гарант мира и безбедности за све житеље. ▀